

pe mine ce s'a nimerit și am alergat să te văd măcar pe tine, dragul mamei. Acum mă duc înapoi, că au rămas toate de isbeliște acasă. Dumnezeu să te fie cu zile, și poate s'a îndura să vii sănătos acasă.

Și femeia, după ce mai împarte și pe la ceilalți bolnavi ce adusesse în traistă, își strânge sumanul la plep și, tot așa de hotărâtă cum a venit, apucă iar calea cea de 40 km. pe ger și prin omăt.

Ca încheiere, voi transcrie un crâmpel dintr'o scrisoare venită dintr'un mormânt. Este o localitate în Moldova, o localitate incantătoare ce-i zice: „La Cruce”. La fața o pajistie întinsă, țesută de flori alpine, în fund țăncurile, ca de marmură din Oblanc și Tarlufe, încadrate în verdele închis al bradului, frumos și înalt cum n'am mai văzut pe alturea. Adevărat inscenarea în natură a Insulei Morților de Böklön, mai ales că râul, lovindu-se de stânci, imprumută pașii verzi, imitând glasul Mării. „Mult vă dorește tata să vă mai vadă odată, că-l e dor; când își aduce aminte de dumneavoastră, numa să lea pe gânduri, stă câte-o bucată tăcut și numa începe a plânge ca un copil, când știe cum era înainte și cum e acum de schimbat totul; nu vede nici un fecior și tot zice că n'a mai trăit să-l mai vadă odată și apoi să moară. Mi-l mla că-l văd slab și singur. Mi-l mla și de blești copil că au rămas așa fără nimic.

Alfel, pe alcea e mai pustiu și foame multă. La Cruce au murit deardând de foame bătrânii și copiii, că ni-au luat tot ce-am avut; nici măcar un pui nu mai avem. Dumitru aleargă în toate părțile pentru o leacă de hrană, măcar cât de cât, dar mai mult în zadar umblă. Nu destul că am rămas ca degetul, acum asta

face vârf la toate. Dar cum a fost n'a mai fi: de-am mai scăpa măcar amu de negură și lupi!”

Nu știu de ce, când am citit această scrisoare, scrișă cu creionul pe două foi rupte dintr'un caiet de școală, mi-a venit în minte legenda Meșterului Manole. Pe când Meșterul pune cărămida peste cărămidă, ca să înalțe lăcaș mândru Domnului, din zid glas dulos se auzia:

Manole, Manole,
Meștere Manole,
Zidul rău mă strânge,
Trupușor-mi frânge.

1) Scrisoarea Lisavetei D. a Sandei din Crucea, atunci sub ocupația străină.

Somenirea lui Calistrat Hogaș

Duminică 27 August s'au împlinit 22 ani dela moartea scriitorului și profesorului Calistrat Hogaș — săvârșit din viață într-o zi mohorâtă din anul pămîntului național 1917.

Calistrat Hogaș n'a fost de origine nemțean, dar prin activitatea sa de dascăl — întempletor al liceului actual din Piatra, și prin dragostea mare cu care a iubit mănăstirile și „drumurile de munte” ale județului Neamț, el a devenit unul dintre nemții de frunte.

La Piatra-Neamț, amintirea lui Calistrat Hogaș e vie; la intrarea în liceu i s'a așezat un frumos și expresiv bust de bronz; la cîmîtură de Valea Vișet, are un mormânt îngrijit și vizitat cu pietate; iar în casa în care a viețuit, fiica sa — profesoara Sionila Hogaș — a deschis un muzeu cu lucruri și amintiri dela cel care a fost profesorul și neîntrecutul cântăreț al frumoaselor privești din ținutul Neamțului.

Așa este pomenit Hogaș, la 22 ani dela moartea sa.

Însemnări pentru istoria bisericii vechi din Buhuș

(Continuare din pag. 1-a)

vreml de oștiri și eu orânduindu-mă în faceri de fân și de strâns zahare și la anul 1810 April, m'am orânduit ispravnic la Cărligătura, de unde tot într'acel anu 1810 Noemvrie 1, m'am rânduit ispravnic la ținutul, Vaslului (mutându-mă dela Cărligătura) și dela Vaslui la anul 1811 April 1, m'am mutat făcându-mă ispravnic de ținut Rălcăului, de unde tocmind meșteri petrar pe o calfa Cazimir, ce era găzătoru în Vaslui, l-am trimis alce la Bodești și s'au apucat de lucrul bisericii, care lucru s'au început într'acel anu 1811 Iulie 25. Apoi, fiindcă dela Fălcui la anul 1812 Apr. 1 m'au mutat și m'au făcut iară ispravnic la ținutul Vaslului, am fost necărit în Vaslui, neputând să viu aice la Bodești, ca să vadu cum mergi lucrul, fiindcă într'acel anu s'au făcut pace între împărăție Rosli și între puternica țară Otomanclască; și trece necurmat oștirile, în sus aceli rușii fiindcă împărăție Rosli ave războiu cu Franța, fiindcă Bunsaparte Napoleon, împăratul franțuzescu deschisă războiu asupra Rosli. Și așa au trecut oștile franțuzesti și s'au mersu prin țara rusăcă până la cetate Mosca. Dar n'au găzut mult că pornindu-să norodu rusăcu împreună cu oștile, au omorât toată oște franțuzescă și Napoleon Bonaparte, împăratul franțuzescu de abie au scăpat cu puțin oștagi. Și pentru acelastă trecere oștile moschicești cu mare grabă, și așa pe de o parte trec oștile rusești în sus și Turcii robli în glos. Apoi tot într'acel anu

1812 Noemvrie 6, fiind eu tot ispravnic, au venit și Marie-Sa Scărlat Calmach Voevod, trecând la Eș Domnu Moldavli și au mas o noapte în Vaslui, iar a doua zi Noem. 7, au mas tot în ținut Vaslului, la satul Tomilireștii și eu ca un ispravnic ce eram am mersu tot cu Marie Sa Vodă până ce l'am scoborât dela poarta Bordel (rupt) unde stând carăta mi-au poronit (să mă) întorc la Vaslui și așa (m'am) întorsu, apoi la 14 zile a lunii acele Noemv. Tot într'acel anu 1812 m'am insurat holteiu fiind și am luat în dragostii pe Anica fiica stolnicului Costăndachi, văduva fiind, pe care mai înainte au ținut-o Mihalachi Rosat. Și după acelastă, dacă s'au așezat Marie-Sa Voevod în scaun, apoi la zece zile Dechemv. 1812, m'au scos din ispravnicie Vaslului. Și așa am venit acasă și am găsit bisărica pân' la ferești rădicată. Apoi la anul 1813 s'au întămpiat de s'au bolnăvit calfa Cazimir și fiindcă și materile s'au impuțanasă, n'am lucrat într'acel anu. Apoi la anul 1814 au murit calfa Cazimir și nici într'acel anu n'am lucrat. Apoi la anul 1815 Maiu 15, tocmind pe calfa Pavăl din Măscănești m'am apucat de al doile de lucru și s'au vrut Dumnezeu dela 12 zile a lunii lui Avgust, tot acelu an 1815, am gătit-o de zădit; și de acoperit s'au gătit la 10 Octov. Apoi la anul 1816 am tencuit-o și m'am apucat de săpatul capitelzeștii și la anul 1817, 1 Iul, tocmind zugrăvi s'au apucat de zugrăvit și tot într'acel anu 1817 Noemv. 3, s'au gătit de zugrăvit. Și așa tot într'acelastă

Știri vechi din târgul Pietrii

XVI

Constantin Cehan Racoviță, dăruiește schitulul dela Neamț o bucată din moșia depe locul domnesc, pe amândouă părțile Cuijdiului, în Piatra.

Io Constandin Mihail Cihan Racoviț Voevod bojiu milostiu Gospodaru zemli Moldavscioi.

Bine vrând domnia mea a urma lucrurilor celor bune ci-au făcut și-au lucrat alți fericiți și răposaiți domni ci-au fostu mai înainte de noi, de au miluit și-au întărit sfințele mănăstiri și schituri — unli cu moșii din hotările domnești, alții cu alte venituri, volnici fiind ca niște stăpânitori și oblăduitori al acestor pământu a Moldovli, ca să le rămăla vecinica pomenire.

Dreptu aceala și domnia mea, răvnind acelor luminați domni, iată că din răvna și evlavie ci-am avut cătră al nostru schit dela Niamfu, unde s'a clătește și s'a prăznuiaște Intrarea în Biserica a pre sfinții născătoare de Dumnezău precuții fecloară Mariei, o am întărit cu o bucată de moșia din locul domnescu a târgului Piatrlii, ce l-am alferosăt (loc gol) stănișul în frunte curmezlișul în latu, și (loc gol) stănișul în lungu cât ține locul domnescu. Care hotarul acestlii bucată de loc s'a înceape în latu din apa Cuijdiului în glosu spre anladzăd, pe supu dialul Pietrlii și pe de amândouă părțile Cuijdiului cât ține moșia acelastă. Și cu vaduri de mori în Cuijdu. Iară lungul, de supu dialul Pietrlii până unde s'a sfârșăște la câmpu locul gospod. Pentru care loc am trimis domnia mea și

hotarnec, pe dumnealul Costăn Darle blv Stolnec. Și acelastă bucată de loc am alferat domnia mea numitulu schit, ca să fie pe hrana și chivernisala călugărașlior ce vor nelișlii rugători cătră milostivul Dumnezău schitul acelastă.

Dreptu aceala, de-acum înainte ca să fie și lui schit moșia acelastă driaptă danle cu tot ntlul și cu hotarul în toate semnele ci-au numitli bolariu hotarnec. Și să-l fie urli mliuire și de întăritură stătorliu în veacu.

Și pentru acestu lucru prlmit lui Dumnezău poștim și rugăm cu dragoste dumnezălaşc, pri cel din urma domniei mele luminați do ce vor fi mliușli de Dumnezău cu domniile cepșli țări, ori din niamul domniei mele, dintr'alții, ca să nu lipsască a noastră alfer sare, ce cât le va da mâna să și mai ada pentru a lor vecinica pomenire. Pentru c domnia mea cât ni-au dat mâna am făcut și întărit sfințelor bisericli, iară n'am surpat am strămutat, cum arată domneștile noa hrloașe.

Din lași, vltu 7265, luna Dech. 25 (17)

Noi Constandin Voevod

Pecetea mare (Imprimată și acoperită cu hâr

... Vel Logofăt pro

Ștefan Buhăescul 3 logofăt procl

Pe dos, no. 20. Ispisoc dom(nesc) pentru locul schi
lui ce-l danle din locul Pietrlii.

Originalu în biblioteca d-lui G. T. Kirileanu.

Rugăciuni pentru pace în mănăstiri

La mănăstirea Neamț a avut loc o privighere mănăstirească la care a luat parte însuși I.P.S.S. Patriarhul Nicodem care s'a rugat alături de soborul Sf. locaș.

O ploasă hotărâre a luat I.P. S. S. PATRIARHUL NICODEM pentru a se oficia rugăciuni pentru pace în toate mănăstirile din Moldova.

Astăzi mai mult ca ori când cuvintele Mântuitorului propo-

văduite încă acum două mii de ani: „Pace pre pământ și între oameni bună-involve”, se găsește pe buzele tuturor oamenilor care vor să vadă dispărând spectrul războiului, și o eră de pace și liniste să domine pretutindeni. Rugă fierbîntă se înalță către atotputernicul cu credința că va veni izbăvirea.

Detasările în învățământul primar

În vederea unei bune funcționări a învățământului și a

legăturii învățătorilor de ctedră și școală, ministerul hotărăște:

Nu pot fi detașați învățători transferați anul acesta și an me:

a) Cei care s'au transferat dintr'o localitate în alta; cei care cer detașarea la altă școală din aceeași localitate unde au fost transferați; deasemenea nu se pot detașa cei care au fost numiți anul acesta afară de învățatoarele cu copii mici.

an 1817 și la același lună Noemv. la 12, s'au și sfințit de cătră preosfinția sa pînțele Vlădica Gligori Ierapoleos, luându-l blagoslovenle dela preosfințitul Mitropolit al Moldavli Kiriu Kir Veniamin Costachi. Și numitul Vlădica Gligorie, plătindu-l, au slujit încă două leturghli, după sfințitul bisăricii, adică Marți Noemv. 13 și Miercuri Noemv. 14, care de toate s'au slujit întăședată când au început a să slujli trli dumnezăștii leturghli cu arhieru, pentru că mai înainte de sfințit nici o leturghie nu s'au slujit, pentru care din dureri rog pe Cel înalt ca să binevolască ca pân' ce va ține zidire acelastă să nu înceteze dumnezășca leturghie, necontent să s' slujască și iarăș (rog) pe milostivul Dumnezău, ca nict moșle... (rupt)... să nu lasă dela neamul meu buhușacu, ce, scoțându-să de supu sâlnica înpresurare ce mi-au făcut d-lui Visternicu Costachi Canta, cu moșle Hăriciștii, după ce cu economii au luat-o acelastă moșii și viind iarăș într'acel staturile ei, după vechile hrise ve și scrisori, mergând în lungu după vechile hotărâ pân'ce s'a întâlni cu Băroveni la Polana Mare, să s' stăpâniască precum zic tot de cătră niamul nostru buhușacu.

Și la sfințire acestli bisărici au fost multă adunări de boeri, preoți, călugări, neguțători și nărod din trli ținături, adică dela Roman, dela Bacău și de alce din ținut Niamțului. Și cu acelastă bisărică am cheituit plate cincizăci mii lei, cari când m'am apucat, n'am avut nici una mie de lei, bani stătorlii, ce intru nădejde lui Dumnezeu, după oariscare videntă ce am văzut încă la anul 1806 Dechv. 10. Care videntle au fost așa: Eu

atunce, într'acel an, am fost la 5 Dechv. în zăoa de sfeti Sava la heretimos la dumliu moșul Sandu Crupe(n)șchi) blv vel ban. Și acolo, glăcând toată zăoa, fiind și alții adunați, m'am pornit noapte de acold spre sfeti Neculatu, de am venit acasă, și fiind ger am răcit și m'am bolnăvit foarte cumplit, încât la 10 Dechv. aducând doitor dela Roman, m'au hotărât de moarte. Și așa doitorul nici n'au vrut să jadă, ce s'au dus și m'au lăsat într'o stare de nu ștlem ce-l pe lum. Și așa într'acel zi la 10 Dechv. noapte spre 11, am văzut videntli, un om mare care venisă cu un cutiț foarte lat și îl ascuțe pe o cură, zăcându-mi; acum și-au venit vreme. Și așa, eram în mare frică. Șacolo undi acela să gătă ca să mă tae, au venit doi dilaconți înbrăcați în stihare și cu aureaule cruci. Și atât stiharile precum și aureaule erau frumoase. Și intrând în casă (au) zis omului celui mare, care voe să mă tae, să lasă afară, zăcând cătră dânsul; acelastă are să facă biserică învieri și a. m. d....

Acela, ca cum s'ar rușna... (rupt)... au eșit afară. Apoi întorcându-să dilaconți cătră mine mi-au zis grecești: vină să-t arătăm undi s'a pul sfânta masă. Și așa m'au luat și mi-au arătat locul. Și acold undi mi-au arătat mi s'au părut că sunt trli bozi uscăți. Cari după ce m'am trezit și am spus vedenle, dacă m'am îndreptat am mers și am găsit cu adivărat și ave aceli bozi precum în vis li văzușam. Și așa după ce m'au dus dilaconți acele acolo, apoi au pus tamai în cădelnițele ce ține în mână și unu au zis: blagoslovesți stăpani; iar celalți, înalțînd cădelnița cruci, cătră ră-

sărit, au zis: slavă sfinții și ce de o fînță și de vilafă facătoare Tril Troiți. Și așa, după ce au zis aceste, apoi au început a cânta Hr. au inviat, și după ci au cântat Hr. au inviet cu stihurile să invie Dumnezău, precum s'a cântă în zăoa de Paști, apoi la urmă au cântat și zăoa invierii — și așa sfârșind mi-ar zis de al doile grecești: alce și pul sfânta masă. Și așa m'am trezit, și pi sâmul că din pricina fricii ce avușam de omul ce umbla să mă tae, și în urmă de bucurie pentru dilaconți aceștie ce m'au scos, atata am fost asudat cât după ce trecușă sudoare prin toate stralele și prin saltle, apoi și la scânduri aglunsă. Și așa din ace sudoare, după voința lui Dumnezău, când m'am trezit, am fost deplin sănătos. Și a doua-za am și eșit iar' a avé ce mai mică dureri. Și după răvna ce avem, dacă m'ar fi aglutat putere, într'acel an m'ar fi apucat, dar n'aveam nici o para, ba încă eram și datorliu din pricina zestrilor enorlior mell. Apoi la 1807 am intrat la o goștină (?) și m'au făcut și gludecatorliu alce la ținut Niamțului. Și apoi în vara acela au vrut Dumnezău de am făcut păpușoi și grău mult, că am făcut la 400 și... (rupt)... de grău și toamna atunce, fiindcă era oștile rușesti în țară, am făcut grău tot faină și l'am vândut la magazaoa din Bacău, câte un galben czerfeta și czerfeta rusăcă eșit de 97 ocă și 3 litri.

Și așa am luat pisti 500 de galbini și m'am mai plătit de datorlii și am început a mai plăti și pilastră. Și fiindcă făcusem și păpușoi mulțagori și vin s'a făcusă în viltle de alce dela Bodești¹⁾. Și așa m'am apucat și de plătit pilastră de scos la Blăgești, șam început a

ATENȚIUNE!

Dacă nu citești, plătești cu viața

Legea Apărării Antiaeriene a Țării prevede că sunt obligați la instrucție, pentru a-șare pasivă, 24 ore pe an, și locuitorii țării între 7 și 10 de ani.

Prefecții de județe și primarii rașelor au întocmit programele de instrucție ale apărării asive.

Populația țării este rugată să depună cel mai mare interes în a se instrui, fiind în interesul ei.

Cel ce vor fi găsiți de organele M. A. M. la 1 Septembrie 1940 că nu au asistat la 24 de ore de instrucție, vor fi sancționați conform art. 63 din Legea A. A. L., adică 1-30 zile de închisoare sau de la 500-2000 lei amendă.

Instrucțiuni pentru protecția contra atacurilor aeriene

I. Măsuri premergătoare

Luăți măsuri ca iluminatul interior al apartamentelor de orice fel să fie făcut complet invizibil din afară.

Procurați-vă masca și trusa contra gazelor, învățați mănăstirea măștii și antrenați-vă în portul ei, luând parte la exercițiile și cursurile organizate de autorități.

Construiți-vă de îndată adăposturi contra gazelor și procurați-vă imediat materialul necesar pentru amenajarea subteranurilor existente.

Dacă nu aveți adăpost, trebuie să cunoașteți din vreme pe cel mai apropiat unde vă veți refugia.

Goliți imediat podurile locuințelor de orice fel de materiale inflamabile.

Întindeți pe suprafața podului un strat de nisip de 2 cm., iar la colțurile podului să se așeze câte o ladă de nisip și o opoată pentru a servi la stingerea bombelor incendiare.

Măsuri de luat la darea alarmei

Dacă vă aflați la domiciliu, stingeți lumările, trageți obloanele, etc., închideți contoarele de gaz și electricitate și duceți-vă în grabă la adăpostul cel mai apropiat, cu masca.

Astupați ieșirile adăpostului cu 2 pături umede, iar crăpăturile cu bucăți de stofă umedă.

Proptiți, dacă este posibil, tavanel adăpostului cu stâlpi de lemn, iar la ferestre puneți saci cu nisip.

Să se urce unul din membrii familiei, cu mai mult sânge rece, în pod, pentru a stinge bombe incendiare sau să localizeze un început de incendiu.

Dacă vă aflați departe de casă, grăbiți-vă la adăpostul cel mai apropiat, arătat de gardian; intrați în adăpost fără a vă îmbuizi.

Dacă v-a surprins un atac de gaze și nu ați avut timp să intrați în adăpost, aruncați-vă după un zid gros. Culcați-vă repede la pământ.

Dacă din întâmplare nu aveți masca asupra voastră să puneți o cârpă udă la gură și nas și să rețineți respirația cât mai mult.

Să nu atingeți nici un obiect gazat (fie că s'ar afla la domiciliu sau pe stradă).

Să procedați așa cum spun instrucțiunile scrise pe capacul trusei de gaze, aflate asupra oricărui locuitor și anume:

a) în caz de yperită (miros de muștar și stropi verzui-Bruni): Spălați imediat pielea cu apă și săpun; uscați bine și apoi pudrați cu praf de clorură de var; Vă desbrăcați imediat, și hainele se vor fierbe într-un cazan (găleată) după care se vor usca la aer curat; Spălați-vă ochii cu o soluție slabă de hipermanganat de potasiu sau acid boric. Beți un pahar cu apă caldă, în care s'a pus o lin-

gură de bicarbonat de sodiu; Duceți-vă pentru vizitare și control la primul post de ajutor sanitar.

b) în caz de forgenare (miros de mușcal sau fân stricat); Stați liniștiți și chemați medicul, iar până la venirea lui, luați următoarele măsuri: Spălarea gurei și nasului cu o soluție slabă de hipermanganat; Să înghiți din trusa de gaze 2 perle eter (1-10 minute). Dacă nu au început vărsăturile, luați un pahar cu apă caldă.

Măsuri de luat la încetarea alarmei

Nu părăsiți locuința și adăpostul, nu circulați pe străzi până ce nu se anunță încetarea alarmei. Feriți locurile gazate, marcate de echipele speciale.

Nu beți apă și nu atingeți sau consumați alimente; nu îmbrăcați haine, etc., bânuit că ar fi gazate, până ce nu s'a cerut avizul medicului sau al echipei speciale. Aerisiți adăposturile sau pivnițele.

Locuitorii țării să nu aștepte însă totul dela Stat, ci să caute a se apăra singuri pe ei, familiile și aproapele lor.

Cea mai bună apărare contra pericolului aerochimic, este părăsirea orașelor mari și împrăștierea în comunele vecine sau la moșe, vie, conac fermă, rude, etc.

Tipografia Românească

„GH. ASACHI“ Soc. Coop.

execută orice

lucrări tipogra-

rice: registre,

cărți, ziare etc.

Atelierele

Piața Tăchel Corbu

Muzeul „Ion Creangă“ dela Humulești

Într-o încăpere a Căminului cultural din ograda bisericii din Humulești, câțiva oameni de carte — preoți și învățători — au urzit un muzeu în care și-au pus în gând să strângă toate mărturiile în legătură cu viața și opera lui Ion Creangă. Printr-o fericită împrejurare muzeul se găsește tocmai pe locul unde a fost chilia în care minunatul povestitor a început să învețe buchile, încercând primele necazuri ale vieții de cărturar și primele străngeri de inimă pentru Smărăndița. Oda care adăpostește muzeul se aseamănă cu aceea în care a copilărit Creangă. Cum al pătruns înăuntru, dai de laviță pe care stătea turcește Moș Ciorpec când lucra cojoacele și harapnicile pentru humuleșteni. Pe laviță e pus ceaslovul vechi, unsuros și picurat cu ceară, pe care autorul „Amintirilor“ a început să învețe a ceti slovele, luptându-se, ca un erou din basmele lui Grimm, cu muștele și cu bondările. Alături în două „mline“ găsești însemnări și semnături puse de povestitor. Și tot pe laviță, stă, la loc de cinste, „bedreagul“ pe care Moș Ciorpec, „Ciorpecul dracului“, își ajusta curelele, tământând din când în când pe ghidușul bălan și dolo-fan cu dohot de cal pela gură. Un pomelnic din perete, scris cu litere slavone, pomenesc de-un Ștefan și de-o Smarandă, care nu pot fi alții decât părinții lui Ion Creangă. Într-o vitrină se văd, pe lângă alte lucruri frumoase și destul de interesante, din viața satului Humulești, abecedarul, o carte de cetire și-un povățuitor—lucrate de Creangă; iar pe perete, prinse în cule, harapnice vechi la fel cu cele pe care le făcea cojocarul satului, cu o sută de ani în urmă.

Cititorii muzeului și'n special d-l I. Papuc, înimosul învățător din Humulești, au întocmit acolo un cuptor cu vatră și horn la colțul cărui au pus tocmai stălpul de care Creangă lega motocelul, ca să se joace mâtele.

pentru care blagoslovenle lui Dumnezeu a fi spre dânsul de-a purure. Iar de nu vor avea putere de grijă având puteri, pricopsală nu vor avea.

Buhuș, Comls:

Pe Mineiul Februarie, Buda, 1805;

La veletu 1821 la Fevr. 22, s'au tăetu Turcii dela Moldova din porunca Mărlî-sale Ipeșlat Voevod și s'au turburat toate țeril, dar Moldova mai tare s'au stricat de cătră eneceril Turci, că prada și bisăricile, cum beșărica D. cuconul Toader Buhuș au pradă-o în doo rânduri și eu numai Dumnezeu și fi cum am scăpat din mâinile lor.

Și am scris eu preotul Iordachl ci sântu la sfânta bisărică slujitor dinpreună cu fiul meu Dimitril dascal.

Și d-lor stăpânii boeri era la țara ungurească. Pe care Dumnezeu să-l păzască sănătoși și să vii să-ș stăpânească moștile și acareturile, să nu să mai prăpădească de cine cu gândul n'au gândit. 1822 Fevr., 26, Preot Iordachl Donos (?).

Pe Apostolul tipărit în București, 1774;

(cu scriere foarte bună)

În anul 1829 toamna s'au cutremurat pământul noapte. Mare și groznic cutremur au fost și țărână ce au urmat, spunu bătrânii, că n'au apucat să fi mai fost, începându-să de pela 20 Noemv., cu groznice viscole, uingând necontent tot câte trit și patru zile — nu să vidă om de viscol cu ninsoare. După aclasta urma cel mai nesuferit și mai cumplit ger, iarăș trit patru zile și apoi iarăș ninsoare și viscol. Așa au urmat țărână năvalnică și cumplită. Vicolul ce au urmat necontent și pe noapte o săptămână întrăgă pe

Alături se vede o haină de gi-lac de care purtau negustorii humuleșteni cu o sută de ani în urmă și alte obiecte mărunte care n'au lipsit din gospodăria îmbelsugată a lui Ștefan a Petrei Ciubotarului. Ca să umple spațiul d-l Papuc a împodobit odala cu cămăși minunate, lucrate din in și lână țigăe, de către gospodinele din Humulești și Pipirig și o sumedenie de cărți bisericești toate adunate din satul lui Ion Creangă.

Am auzit, pe lângă alte proiecte de viitor, că acești modești cititori ai muzeului, se străduesc să facă hartă a „Amintirilor“ și că vor să însemneze, cu tablite amintitoare, toate locurile din Humulești pe care le pomenesc Creangă în opera lui, iar mai târziu, când va fi cu puțință, să mute acest colț pios chiar în casa unde a copilărit acest Homer al Moldovei.

Până se vor implini toate aceste d-l Papuc și acei care lucrează împreună cu d-sa roagă călduros și stăruitor pe toți acei care păstrează amintiri despre Ion Creangă să le pună la păstrare în muzeul dela Humulești. Iar cititorii rândurilor de față sunt rugați ca atunci când își îndreaptă pașii spre Târgul Neamț, să facă un scurt popas la acest modest muzeu, atât de mult grăitor pentru cei care au cetit pe Creangă și atât de du-los și de instructiv pentru toată lumea.

M. Cojocaru

GIMNAZIUL

DIN PIATRA-NEAMȚ

De sub direcțiunea d-lui prof. P. POPOVICI, fiind statizat, eliberează certificate valabile ca ale școlilor de Stat.

Înscrierile se primesc la cancelaria școlii (str. V. A. Ureche No. 4).

În cl. I-a elevii sunt primiți fără examen de admitere.

Elevii, cari n'au loc în cursul inferior al Liceului, se pot înscrie aici. Taxele pentru cl. I-a sunt aceleași ca ale liceului „Petru Rareș“.

la mijlocul lui Fevr. făcuse pe fisticare a să înspălmânta. Nu știu în parte de glos, dar alce spre munte peste tot locul omătul de gros s'au pus plăti cinci palme domnești, troeni ca gizezle; din parte ncl om nice dobtoc nu să pute feri, cu anevole putē eși. Ținut-au aclastă iarnă tot cu cumplitre, dela Noemv. pâr'la Mart.

Oștile rusăști, fiind în țară alce, întorcându-să biruitoare dela Turci, luând toate cetățile pâr'la Țarigrad (lucru ce nu s'au mai pomenit). Fosta-au cutremuru noapte la unsprece clasuri și un cifer—14 Noemv. Mercuri spre Gloi. După care nu știu ce va mai urma, pentru păcatele noastre.

Firese lucru este cutremuru, dar nu știu de va fi pentru fericirea noastră după netocme-lile ci-ar fi urmând în multe părți — și între părinții patriile noastre mai ales. Facă Dumnezeu a content bătăile ce de câțiva ani urmiază asupra nenorocitelor noastre țări. Zică Hristos patrioșilor Moldovi: pace vouă! Făcătorul tuturor, fi-ți milă pentru noi păcătoși; mângâ-ne cu pace ta. Trimete-ni fericire dinainte răzvrătirii și ne ferești de stăpânire Greclor. 1830 Fevr., 19 Vasile Kiril.

Tot pe Apostolul de București, 1774 (cu scriere foarte urită și greu de citit)

Să să știe când au fostu on poho! pe Bistreț, atata de mare încât o umplut toate lun-cile și o rupt toate podurile dela Petra pâră în Seretu. De carele o peretu mulțime de omene plutași, mulțime de vite de pe la suhate de pe moști. Și spre țănere de mente am scris eu Sechelarul Gheorghe, (1863 lunie, 26.

G. T. KIRILEANU

Grigori Crup(enschi). Însămnezu și aclasta că biserica aclasta s'au sfințit lune, și era glas 1 și slujba s'au pus a învierii a glasului acestuia întâu și tropariul hramului au cântat arhieru: Piatra fiind pecetluită de jădovî. Și au tot o să foarte trumoasă, încât să asămană curat că sânt Paștile și nărodul și preoții au măncat afară și adusă la bisărică colive, pască și ouă roșii ca la Paști. Apoi a daoză la 13 Noemv. au slujit arhieru pentru cititori și s'au pomenit toți căți au slujit și au aglutat măcar cat de puțin la tacire ac-eștil bisărici, căci nu puțin au aglutat și bieții oameni, atât de aice din sat, cât și din alți sate meghește, cărându la materiile trebuincioasă pentru tacire ac-eștil bisărici. Și după ce s'au slujit leturghie, arhieru au și pomenit pe cititorii vil, precum am arătat. Apoi după leturghie, eșând din bisărica arhieru și toți preoții și nărodul, am mers la morminte, și au făcut arhieru pomenire pentru sufletele tată-meu (adaos Stolicului Neculai Buhuș) pomenind și pe toate neamurile noastre și pe toți morții. Și așa și a doă-za Mercuri 14, iarăș a slujit, făcând pomenire și pentru moșul Sandul Crup(enschi) ban, cari atunci murisă, la 13 Noemv. 1814 Marți spre Mercuri. Însămnezu după aclasta că după ce m'am însurat! pân'acum la 1817 Dechv. 22 ce am scris, am tăcut cu soție me-trii și parte bărbătească, adică cel întâi Alexandru, și al doile Neculatu și al treile iarăș Alexandru. Și fiul meu cel dintâi Alexandru l-au născut măică-sa Marți la 3 lunie în anul 1813, care trăind doi ani, la anul 1815 Mart 25 au murit, Dumnezeu să-l fereți și să-l odihnească. Iar al doile fiu al meu,

Neculatu s'au născut la anul 1814 Dechv. 13, zăoa fiind Duminică și clasul al 8-lea din ză și s'au născut în Eșl și pislă o săptămână după ce s'au născut s'au botezat de cătră soru-me ce mai mari, llinca... Iar fiul meu Alexandru, acest al treilea ce-l mai mic, s'au născut alce în Bodești la anul 1815 Dechv. 17 Vineri, la 5 clasuri și giutate din noapte, adică Vineri spre Sămbătă, pe care l'au botezat măică-me iarăș pislă o săptămână după ce s'au născut, adică la 25 zăle Dechv. a acestui anu 1815 în zăoa de Naștre a lui Hs. Și când s'au născut fiul meu Neculatu era lumina lunii plină, iar când s'au născut fiul meu Alexandru, acest mic, era luna noă.

(1) 1817 Dechv. 22, au scris Toader Buhuș, Comls.

Pe Tipiconul din 1816;

Acest tipic l-am plătit eu fiind trimis dela sfânta Mitropolie la toate bisăricile și s-au dat pe dânsul 55 de lei în mâna lui Șarban Bejan, ce l-au trimis biagocinu Gheorghe ot Halmăcioae. Pe care tipic l-am dat la sfânta me bisărica unde să prăzmuește hramul sfinții și intrico-gatei învierii... cinstindu-să și sfinții mai mari Voevozi ce în parte de a stânga sânt așezați, cari la biserica vechi au fost hram și într'(aclastă) sfântă bisărică din nou zădită a sfinții învierii s'au așazat ca un al doile hram bisăricii (urmează istoria familiei și a zidirei bisericel arătată pe larg mai sus). Și de aici înainte rog pe Cel atotputernic Dumnezeu ca neîn-cetă să să slujască dumnezeiască leturghie cât va țănē aclasta sfântă bisărică. Pentru care atât fit mel ce a voi Dumnezeu să le dăruiască vîiață, să albă purtare de grijă a țănē obște, precum și urmași lor din niam în niam,

1) O fost vie la Bodești sub Curte la mecelul (întririi) jidanilor (numită via neagră) și la Radulița lângă Acum nu mai este niciăiri (din gusele unui bătrân din Buhuș).

Poruncile ceasului greu

În fața primejdliilor, poporul care știe să se unească, astfel ca să formeze un bloc și o singură voință, poporul conștient că trebuie să asculte de un singur șef și să se supună unei conduceri care vede clar și nu ezită, — poporul acela este un popor tare, care poate să facă față oricărei amenințări.

Dar nu este de ajuns numai o unire de forțe brutale, ci poporul—bloc—trebuie să fie animat de un ideal al cărui esență morală, de dreptate incontestabilă, să dea sufletelor credința și avântul spre jertfă și izbândă, așa cum idealul întregirii neamului în hotarele lui firești, a dat poporului românesc, timp de veacuri, puterea de a rezista și de a învinge.

Acest ideal ne dă astăzi puterea de a aștepta neclintit în hotărîrea noastră, și anume că „ceea ce este românesc se va apăra”. Se va apăra contra oricui și cu orice jertfă.

Un ideal atât de sfânt, o cauză atât de dreaptă ca a noastră, nu îngăduie vre-o desbinare, vre-o alunecare a gândului în altă parte, decât spre paza hotarelor. De aceea, lăsăm de o parte orice neînțelegeri dintre noi, în ceasuri pe primejdii pentru patriotismul comun.

În clipa de față apărarea idealului nostru se sprijină pe o solidaritate a întregului popor, în faptă dă din indemnul M. S. Regelui.

Avem deci și idealul de drep-

tate, dător de avânt; avem și unirea de forțe vii puse sub o singură comandă, care s'a dovedit mereu a fi cea mai înțeleaptă și hotărîță: sub comanda Suvranului.

Suntem pregătiți. Această conștiință, ne dă liniștea și tăria de a înfrunta orice furtună cu bărbăție și hotărîre.

Și suntem cu atât mai stăpâni pe noi și mai încrezători în destinele neamului nostru, cu cât am avut înțelepciunea și puterea de jertfă a intereselor personale, din vreme, ceea ce ne-a permis să ne pregătim temeinic.

Românii au avut totdeauna acest instinct al unității în ceasuri grele. Uneori solidaritatea s'a produs din vreme, alteori în ceasul al unsprezecelea, — dar totdeauna s'a împlinit.

În 1916, ceasul cel greu ne-a găsit după o epocă de desbinare între conservatori și liberali, cele două partide de seamă de pe atunci, care oferiră acel spectacol nefast, denumit „epoca neutralității”. Cel care au trăit acele vremuri, cunosc tot cortegul de rele abătut asupra țării și își dau seama acum, câtă diferență este între acea epocă și era constructivă, de întărire a țării și de neclintită unire sufletască, pe care o trăim.

Datorăm această unire a poporului, M. S. Regelui; pentru El, cea mai frumoasă recunoștință pe care l-o putem purta, este să ne iubim țara. B

In satul J. P. S. S. Patriarhului Nicodem

Suntem informați că din inițiativa unui grup de preoți, se va pune în cursul lunii Septemvrie, o placă comemorativă în Pipirig, pe casa în care s'a născut I. P. S. S. Patriarhul Nicodem.

Așteptăm...

Ziarul belgian XX-e Siecle, ocupându-se de curând de știri de la noi, scria că „România, la o răscruce hotărîtoare a istoriei sale”, se prezintă în cele mai bune condițiuni de pregătire și rezistență, morală și materială.

În adevăr la apelul făcut de M. S. Regele acum un an și jumătate, întregul popor, simțind că se apropie vremuri grele, a răspuns din toată inima, strângându-și rândurile și începând o vie activitate constructivă, pentru propășirea și întărirea țării.

Principiul activ care a însușit această mișcare, este M. S. Regele, El însuși exemplul de muncă și voință, pentru poporul Său.

„În acest an și jumătate de la trezirea conștiințelor românești în fața ceasului greu, am avut timpul necesar să ne pregătim, să înzestram arma, să ferim tineretul de idei nepotrivite cu interesele superioare ale țării și să-l îndrumăm pe calea idealului nostru național, și anume al credinței către Țară și Tron, pentru apărarea hotarelor.

„Am dovedit, astfel, în fața omeniului, că nu punem nimic mai presus decât libertatea și integritatea noastră națională deși suntem un popor care dorește să propășească în pace, pe calea splendei lui civilizației, în care, specificul românesc, însușirile de artă și năzuințele către cultură ale poporului, aduc manifestări atât de originale și de valoroase.

„De veacuri, am urmat calea aceasta a întregirii neamului în hotarele lui firești și de desvoltare, cu toate turturele care au bătut pe aci, a unei culturi proprii, a civilizației românești, care nu a încetat nicio clipă să se afirme și să înflorească. De două decenii, în frontierele etnicității noastre, am contribuit la menținerea păcii și la propășirea civilizației europene, fără să răvnim bunul altuia, fără să căutăm răzburarea pentru împărțirea suferințelor altădată de frații noștri, fără să amenințăm pe cei mai slabi decât noi, și fără să renunțăm la nimic din demnitatea și din suveranitatea noastră națională, față de cei puternici.

E calea pe care și-a hotărât-o un popor înțelep și stăpân pe sine, care se simte tare pe dreptul său. Cu inima liniștită, așteptăm: nu ne-am pregătit ca să atacăm, ci ca să ne apărăm.

Și ne vom apăra cu aceeași îndărjire, cu care ne-am jertfit fără preget, generații după generații, veacuri după veacuri în lupte sângeroase și eroice, până ce am izbutit să ne întregim în hotarele de azi, — hotarele noastre pentru totdeauna.” B

20 ani dela moartea profesorului C. D. Gheorghiu

La 27 August a avut loc la biserica Sf. Trei Ierahi și la cimitirul Eternitatea, de pe Valea Viei, parastasul de 20 de ani dela moartea celui care a fost s rîitorul—cer etător C. D. Gheorghiu și profesor la liceul de băieți „Petrus Rareș”. Familia mu. țumește celor care au binevoit a lua parte.

Serbarea de închidere a școlii Serviciului Social din Platra-N.

Joi 31 August a avut loc la școala normală din Platra-N., solemnitatea închiderii cursurilor școlii de înfițare a serviciului social.

Au luat parte la ceremonial d-l Kirculescu, primarul orașului, d-l V. Dobrescu, directorul școlii normale și al serviciului social din jud. Neamț, d-l Aurel Rotundu, directorul liceului „Petrus Rareș”, d-l avocat V. Soroceanu, reprezentatul baroului, profesorii Lumniceanu, V. Taranu, și C. Dănculolu, inst. Avandii, insp. școlar al jud. Neamț Prîcop, un mare număr de alți profesori, învățători precum și reprezentanții comunei Gărcina, unde au lucrat mai mult echiplerli.

Solemnitatea a început la orele 11, cu tradiționala slujbă religioasă, oficiată de preotul Gavrilovici, secondat de părintele Erhan și Pătrașcu.

Răspunsurile au fost date de corul echiplerilor serviciului social sub conducerea d-lui P. Brighidău, teolog.

După terminarea serviciului religios, comandantul taberii, d. Lășniuv, citește ordinul de zi prin care arată încheierea activității teoretice, recomandând echiplerilor aceeași sârguință la viitoare muncă dela sate, unde îl așteaptă rezolvarea multor probleme sătești; sfârșește mulțumind directorului școlii, d. V. Dobrescu, pentru munca depusă alături de echiplerli, d-lui primar Kirculescu pentru bunăvoința de a fi prezent și asistenței. Face apoi investirea noulor comandanți de echipe, care vor lucra în județul Neamț, Bala și Bacău.

Cuvântul d-lui Virgil Dobrescu

După citirea ordinului de zi la cuvântul d-lui Virgil Dobrescu, care relevă activitatea cursurilor serviciului social din jud. Neamț—și al fi de dorit și de aiurea — la trei faze:

Mal întâiu, faza de luminare a conștiinței asupra nevoilor satului pentru a clarifica realitatea socială românească din județul Neamț; al doilea, stabilirea unui punct de solidaritate între oamenii cu pregătire și concepții oarecum diferite—s'a străduit, remarcă d-l Virgil Dobrescu, să se creeze o personalitate specială, autonomă care să lucreze, nu din obligație ci din conștiința unei înalte îndatoriri; în al treilea rând s'a căutat — și domnia sa e convins că s'a ajuns — a se sădi în suflete dorința de înfăptuire și credința în posibilitatea înfăpturii.

Domnia sa relevă activitatea practică din ultimele zile, când grupele de echiplerli, împărțite prin câteva comune, au realizat atâtea lucruri frumoase în mod practic, doar în două zile demonstrative.

„Satele vă așteaptă, fiindcă știu că veniți cu dragoste caldă și avântul primei generații, care pornește la luptă, sfărâmand diferența dintre intelectual și țăran. E bine să cunoaștem pe țăran în calitățile sale, care trebuie stimulate, în defectele sale, care trebuie suprimate; nu ca până acum, ca obiect de speculă și curiozitate” — încheie domnia sa.

Cuvântul d-lui primar Kirculescu

A luat apoi cuvântul d-l E Kirculescu, primarul orașului nostru. D-a își motivează prezența, nu atât prin calitatea sa de prim cetățean al orașului cât pe relația strânsă dintre serviciul social și comuna, care nu e altceva decât sinteza serviciilor sociale.

Domnul Kirculescu analizează și accentuează frumusețea conceptelor și înalta misiune a ser-

viciului social, care conlucrează alături de celelalte instituții la solidaritatea și omogenitatea socială și biologică, atât de necesară în aceste vremuri. Să aveți credința în misiunea voastră, căci — spune și J. St. Mill — credința valorează mai mult decât o sută de interese. Vă doceți la țară; întâmplați satul cu frumusețea și curățenia sentimentului vostru tineresc; puneți mâna pe plug și prindeți prietenie mână nevoiașă și bătrînă a țăranului; înțelegându-l vă veți înțelege mai bine pe voi; veți înțelege mai bine viața; căci voi intrați în viața formați, călțiți de o muncă aspră, dar sub alte auspicii, scutiți de băjbăeli, ferm încredințați că reprezentați elementul de realizare și baza acestor țări”. În aceste momente gândul nostru se îndreaptă spre Primul Echipler al acestei țări, care, alături de sfetnicul său, îndeplinește în mare același nobil oficiu social vostru”. (Asistența și echiplerli întonează Trăiască Regele.

A urmat apoi o șezătoare cu ocazia căreia am relevat corul admirabil armonizat și bine condus; demn de menționat T. Costea și în special vocea duloasă și emotivă a echiplerului G. Ionescu.

A urmat coborîrea Pavilionului Național și s'a servit o masă cu ocazia căreia d-l Aurelian Rotundu, directorul liceului de băieți, a vorbit în numele legiunii de străjeri, arătând marea înrudire de concepție dintre străjerli și serviciul social, ambele de altfel înscrise din aceeași înaltă și Augustă inspirație.

După însușirile cuvinte ale echiplerului Sebe Costin a urmat scurta alocuție de închidere a cursurilor, a d-lui director V. Dobrescu.

C. D.

Starea civilă dela 22 la 31 August 1939

NĂSCUȚI

Vas. Trișcă, Gh. Robu, V. V. Savu, Mihail C. Rusu, Ana Dudău, Maria Dediu, Maria Crăciun, Elena Ploconcu, Natalia V. Bruma, Mita Haim, Șel R. Zeilic, Maria Filip Cărdel, Ion Filip Cărdel, Mihail C. Monac, Ileana C. Avrolan Ioan Ciozci, Estera Mendel, Moise Mendel.

CĂSĂTORII

Dudali Dudici cu Giovana Albuș, Ion Ionasch cu Elena Georgescu, Ion Gheorghiu cu Eugenia Săvescu, Gh. Lozneanu cu Maria Petrov.

DECESE

Nec. Ciojocar, Maria a Bumbul, Maranda Mitrea, Gh. Mărgărint, Aglata Chelaru, Eugenia Chelaru, Moșă Pals, Dan Petrovici, Nec. Buleu, Ana Dudău, Babeta, Gutman Ion A. Preotesel, Toader Zăț, V. Oancea, Roza David, Elena Pavel, Ion Maghidan Ion Cărdel.

INFORMAȚII

La liceul „Petrus Rareș” este vacant postul de pedagog al internatului. Pedagogii, — de preferință licențiați în Litere sau Științe, sau cel puțin baccalaureați, — vor înainta de urgență cererile, împreună cu actele, direcției școlii, în termenul cel mai scurt.

Condițiunile de plată se pot căpăta zilnic dela secretariat.

Citiți și răspândiți

„Avântul”

Știri din Tg. Neamț

Sfințirea bisericii Sf. Ilie din Tg. Neamț.

Printre vechile biserici din Tg. Neamț, este și biserica Sf. Ilie. A fost înzestrată cu odore scumpe de unii oameni cu tragere de inimă din Tg. Neamț. Acum avea nevoie de o reparație mai serioasă. Deși cu fonduri mult mai mici ca ale altor biserici din localitate, Sf. Sa părintele paroh al acestei biserici, Gh. Maxim, care îndeplinește și demnitatea de protoereu a circ. II-a Jud. Neamț, a văruit și a reparat întreaga biserică.

Duminică 27 August 1939, a avut loc sfințirea bisericii, la care a luat parte și Pr. S. S. Valeriu locotenent mitropolit, înconjurat de tot clerul din orașul Tg. Neamț. A mai luat parte d-l primar al orașului, împreună cu celelalte autorități, precum și foarte mult norod. A fost o sărbătoare înălțătoare.

Este o cinste și totodată un exemplu pe care-l dă pr. protoereu Gh. Maxim.

Instalarea Cd-tului gărzii naționale

Luni 28 August 1939, a avut loc în prezența d-lui Șt. Gheorghiu, comandantul gărzii naționale din Jud. Neamț, a d-lui pretor Savenco, a d-lui primar, precum și a celorlalte autorități din Tg. Neamț, instalarea d-lui Valeriu Roban în calitate de comandant al gărzii naționale din orașul Tg. Neamț precum și a d-lui P. Agapescu învățător, în calitate de comandant al gărzii naționale din plasa „Cetea Neamț. Cu această ocazie s'a oficiat un serviciu religios la biserica Adormirea din Târgul Neamț, la care au luat parte și delegați aproape din toate comunele din plasa Cetea Neamț. D-l ed. Șt. Gheorghiu, a explicat apoi rostul gărzii naționale și planul de lucru, făcând apel ca toate autoritățile să lucreze în comun, pentru prosperarea și ridicarea patriei.

A urmat apoi o consfătuire, la pretura din Tg. Neamț, a tuturor autorităților, după care festivitatea a luat sfârșit.

Un grav accident de automobil

În noaptea de 28 spre 29 August, a fost găsit în strada Carol, lângă regiment, un om cu picioarele fracturate, zăcând în șanț.

Mașina asasină a dispărut, rămânând până acum neidentificată.

Vasile Vrâncianu, din

Tazlău, căci așa-l cheamă pe nenorocitul cu picioarele rupte, a fost internat în spital.

Poliția continuă cercetările, pentru descoperirea mașinei asatine și pedepsirea exemplară a conducătorului.

Inaintări în grad la Poliția locală

D-l Gh. Halden, comisar cl. I, dela poliția Platra a fost înaintat pe ziua de 1 Sept. 1939, în gradul de secretar de poliție cl. II-a, la poliția Târgoviștei și transferat pe aceeași dată la Platra-N.

D-l N. Grădinescu, comisar

ajutor cl. II-a, a fost înaintat comisar ajutor cl. I-a la poliția Arad și transferat pe aceeași dată la Platra-N.

D-l Gh. Dăscălescu, agent de poliție cl. III-a, a fost înaintat în gradul de agent cl. II-a.